

4. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: навч.-метод. Посібник / за ред. О. М. Коберника, Г. В. Терещука. Умань: СПД Жовтий, 2008. 212 с.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ТЕХНОЛОГІЇ» У 5-9 КЛАСАХ

Василь Туташинський

Інститут педагогіки НАПН України

Київ, Україна

***Анотація.** У тезах висвітлюються основні результати досліджень, проведених відділом технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України щодо науково-методичного забезпечення базової технологічної освіти, зокрема, навчального предмета «Технології».*

***Ключові слова:** технологічна освіта; навчально-методичне забезпечення; зміст навчання; навчальний предмет «Технології».*

Однією з основних змін у змісті загальної середньої освіти в останні роки є поступове введення нового навчального предмета «Технології» з 5-го класу. Упровадження навчального предмета «Технології» потребує науково-методичного, нормативно-правового та матеріально-технічного забезпечення, що відповідає реаліям сьогодення [1, с. 3].

За результатами проведених досліджень з урахуванням великого наукового доробку академіка Д.О. Тхоржевського та його послідовників ученими відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України теоретично обґрунтовано психолого-педагогічні, дидактичні та методичні вимоги до розроблення й реалізації змісту технологічної освітньої галузі відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти на основі різних наукових підходів (компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, культурологічного).

Визначено наукову основу та структурування змісту базової та профільної технологічної освіти з урахуванням таких освітніх конструктів: провідні види діяльності, способи проєктно-технологічної діяльності (технології, рефлексії), основні компоненти предметної проєктно-технологічної компетентності (репродуктивний, творчий), здібності (операційно-діяльнісні, ціннісно-сміслові, соціально-комунікативні).

Розроблено методику реалізації змісту базової технологічної освіти, що розкриває форми, методи, засоби та педагогічну технологію розвитку творчої особистості з інноваційним типом мислення і реалізацію технічного потенціалу учнів [2, с.3].

Спроєктовано альтернативні модельні навчальні програми предмета «Технології» [4], реалізація яких можлива в різних умовах, у тому числі під час пандемії та військового стану.

Запропоновано критерії аналізу та експертного оцінювання модельних навчальних програм технологічної освітньої галузі, добору змісту навчання та відповідних педагогічних технологій для реалізації ідей нової української школи [5, с.64].

За участі вчителів технологій підготовлено дидактичний конструктор з формування змісту технологічної освітньої галузі в 5-6 та 7-9 класах.

Розкрито та експериментально перевірено педагогічні умови ефективної реалізації змісту технологічної освіти в 5-6 та 7-9 класах гімназії; особливості навчання учнів технологій.

Сформульовано результати навчання, яких повинні досягти учні 5-6 та 7-9 класів загальноосвітніх закладів з технологічної підготовки та критерії для їх оцінювання.

Підготовлено збірку проєктно-технологічних завдань для формування ключових і проєктно-технологічної компетентностей та проведення критеріально-оцінювальної діагностики рівнів їх сформованості, визначення освітніх прогалин і втрат.

Апробовано: педагогічну технологію проєктно-технологічного навчання в 5-6 класах; компетентісно орієнтовану структуру занять з навчального предмета «Технології»; навчальні матеріали з вивчення технологій у 5-6 та 7-9 класах.

Експериментально перевірено та упроваджено в закладах освіти методику формування предметної проєктно-технологічної компетентності учнів базової середньої освіти.

Узагальнено результати експериментальної апробації методики реалізації змісту технологічної освіти в гімназії, проведено кількісний і якісний аналіз результатів педагогічного експерименту, що допомогло визначити не вирішені в процесі упровадження навчального предмета «Технології» проблеми та ефективні педагогічні технології.

Удосконалено понятійний апарат проблеми дослідження, уточнено формулювання понять змісту технологічної освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти; розроблено педагогічні технології навчання учнів проєктно-технологічній діяльності в умовах дистанційного та змішаного навчання [6. С.41].

Набули подальшого розвитку методи, форми та засоби навчання учнів й виготовленню виробів за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності.

Визначено структуру, зміст та методичний апарат сучасного підручника з технологій, досліджено його роль у навчально-методичному забезпеченні технологічної освіти.

Опубліковано підготовлений у процесі дослідження рукопис методичного посібника «Методичні засади реалізації змісту технологічної освіти в 5-6 класах», модельні навчальні програми, методичні рекомендації та наукові статті у фахових виданнях.

Підготовлено рукопис практичного посібника «Особливості реалізації змісту технологічної освіти в 7-9 класах». Наразі готується його електронне видання.

До початку нового навчального року відділом технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України також готується електронне видання підручника з навчального предмета «Технології» для учнів 7-х класів за авторською модельною навчальною програмою [4].

Література

1. Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи : методичний poradnik науковців Інституту НАПН України до початку нового 2023–2024 навчального року : методичні рекомендації / за ред.. Олега Топузова, Тетяни Засекої : Ін-т педагогіки НАПН України. [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2023. 192 с. DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-644-737-4-2023-192>.

2. Туташинський В. І., Тарара А. М., Мачача Т. С., Вдовченко В. В. Методичні засади реалізації змісту технологічної освіти в 5-6 класах : методичний посібник. [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 144 с. URL: <https://undip.org.ua/library/metodychni-zasady-realizatsii-zmistu-tekhnologichnoi-osvity-v-5-6-klasakh/> (дата звернення 21.01.2024)

3. Туташинський В. Науково-методичне забезпечення варіативного складника змісту технологічної освіти у професійному ліцеї. *Молодь і ринок*. 2019. № 3. URL: <http://ir.dspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1555/1/166288-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-364892-1-10-20190508.pdf> (дата звернення 20.01.2024)

4. Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти / Туташинський В. І. [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2021. 23 с. URL: <https://undip.org.ua/library/tekhnologii-5-6-klasy-modelna-navchalna-prohrama/> (дата звернення 15.01.2024)

5. Нова українська школа [Електронний ресурс] / МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>. (дата звернення 12.01.2024)

6. Туташинський В.І. Понятійно-термінологічний апарат проектно-технологічної та інноваційної діяльності: зб. Матеріалів ІХ Міжрег. Семінару. Київ, 2014. С. 41-47.

ДУАЛЬНА ОСВІТА ЯК ФАКТОР МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Валентина Харитонова

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Умань, Україна

***Анотація.** У публікації визначено поняття «дуальна освіта», розкрито її сутність, доведено важливість впровадження дуальної форми здобуття освіти або її елементів для підвищення конкурентоспроможності та якості навчання майбутніх фахівців технологічної галузі.*

***Ключові слова:** вища освіта, якість освіти, дуальна форма здобуття освіти, технологічна галузь, здобувачі вищої освіти.*

Одним із завдань сучасної освіти в Україні є забезпечення виробничого сектору кваліфікованими кадрами, конкурентоспроможними на ринку праці. Однак, незважаючи на високий рівень у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, більшість з них мають недостатній рівень сформованості практичних навичок та вмінь. Така підготовка не відповідає вимогам роботодавців і стає однією з причин низького рівня працевлаштування випускників після завершення навчання у ЗВО.

«Кожному етапу розвитку суспільства притаманні свої соціально-економічні проблеми. Їх розв'язання потребує нових підходів, що враховують динаміку змін у життєдіяльності різних соціальних систем» [1, с. 136]. Сучасне українське суспільство потребує вирішення проблеми покращення якості підготовки фахівців у системі вищої освіти відповідно до вимог роботодавців. У зв'язку з цим виникає необхідність впровадження таких інноваційних форм